

Grzegorz Kulka
Uniwersytet Wrocławski

Uroczystość nadania Profesorowi Bogusławowi Banaszakowi tytułu doktora *honoris causa* Kijowskiego Uniwersytetu Prawa

W dniu 13 grudnia 2011 roku na Kijowskim Uniwersytecie Prawa Akademii Nauk Prawnych Ukrainy odbyła się uroczystość nadania doktoratów *honoris causa* dwóm europejskim uczonym, prawnikom: Herbertowi Schambeckowi, emerytowanemu profesorowi Uniwersytetu w Linzu (Austria), oraz Bogusławowi Banaszakowi, profesorowi zwyczajnemu Uniwersytetu Wrocławskiego. W uroczystości oprócz członków Senatu Kijowskiego Uniwersytetu Prawa, pracowników naukowych oraz studentów tejże uczelni wzięli udział: przedstawiciele korpusu dyplomatycznego Austrii i Polski w Kijowie z ambasadorem Austrii W.D. Heimem i zastępcą ambasadora RP D. Górczyńskim. Przybyli również członkowie Akademii Nauk Prawnych Ukrainy, a wśród nich kierownik Wydziału Stosunków z Zagranicą prof. A. Skrypniuk. Obecny był także sędzia ukraińskiego Trybunału Konstytucyjnego prof. W. Kampo.

Rektor Kijowskiego Uniwersytetu Prawa prof. J. Boszyckij na początku każdej promocji przedstawił sylwetki kandydatów na doktorów honorowych. W przypadku prof. B. Banaszaka podkreślił jego kilkuletnią współpracę z uczonymi z Akademii Nauk Prawnych Ukrainy (m.in. ze zmarłym już prof. A. Zakaliukiem), z Kijowskim Uniwersytetem Prawa, a także jego udział w projektach naukowych na Ukrainie przeprowadzanych we współpracy z zagranicznymi ośrodkami naukowymi, fundacjami oraz jego udział w konferencjach naukowych nie tylko w Kijowie, ale także w innych ośrodkach naukowych (Ostrog, Łuck, Lwów).

Po przedstawieniu sylwetki obu kandydatów na doktorów honorowych wygłosili oni wykłady — prof. H. Schambeck w języku niemieckim, a prof. B. Banaszak w ję-

Fot. 2. Rektor Kijowskiego Uniwersytetu Prawa prof. Jurij Boszickij wręcza prof. Bogusławowi Banaszakowi tytuł doktora *honoris causa*. Fot. służby prasowe Uniwersytetu Kijowskiego

zyku rosyjskim. Nawiązując do toczącej się na Ukrainie dyskusji nad zmianą konstytucji, prof. B. Banaszak zatytułował swój wykład *Zmiana konstytucji — w poszukiwaniu tzw. momentu konstytucyjnego*. Zwrócił uwagę, że uchwalenie nowej konstytucji w każdym kraju stanowi wypadkową wielu różnych czynników. Gdyby decydował o tym tylko jeden czynnik lub gdyby konieczność przyjęcia nowej konstytucji warunkowana była określonym ich zespołem, można by łatwo przewidzieć, kiedy w danym państwie należy uchwalić ustawę zasadniczą. Tak jednak nie jest. Częstotliwość zmian konstytucji zarówno całkowitych, jak i częściowych jest w poszczególnych krajach bardzo zróżnicowana i zależy od wielu czynników. Według prof. Banaszaka należą do nich: zakres regulacji konstytucyjnej, stopień ogólności sformułowań za-

wartych w konstytucji, stopień aktywizmu sędziowskiego, stopień „usztynienia” konstytucji, rola prawa międzynarodowego oraz stopień stabilności układu sił politycznych. W końcowej części wystąpienia prof. Banaszak przedstawił najczęściej występujące przesłanki zmiany konstytucji.

Po wykładzie odbyło się kolokwium (wzorowane na obronie rozprawy doktorskiej), w którym wszyscy obecni, włączając w to również studentów, zadawali pytania związane najczęściej z wykładem, ale także pytania o charakterze ogólnym.

Następnie wręczono Profesorowi Herbertowi Schambeckowi i Profesorowi Bogusławowi Banaszakowi dyplomy doktorów *honoris causa* Kijowskiego Uniwersytetu Prawa Akademii Nauk Prawnych Ukrainy oraz odznaki „Za zasługi dla Kijowskiego Uniwersytetu Prawa”.

W wystąpieniu wieńczącym uroczystości prof. Banaszak stwierdził m.in., że: „tytuł doktora *honoris causa* stanowi nie tylko uhonorowanie, uznanie zasług nowego członka społeczności akademickiej Kijowskiego Uniwersytetu Prawa, ale równocześnie nakłada na niego obowiązki dalszej intensyfikacji współpracy z ukraińskimi uczonymi oraz pomocy studentom znad Dniepru w prowadzeniu badań prawnoporównawczych”.

Гжегож Кулька

Вроцлавський університет

Присвоєння професорові Богуславові Банашакові почесного звання доктора Київського університету права

13 грудня 2011 р. у Київському університеті права Національної академії наук України відбулись урочистості присвоєння почесного звання доктора двом європейським науковцям-правникам — Гербертові Шамбекові, професорові на пенсії з Університету в Лінці (Австрія) та Богуславові Банашакові, професорові Вроцлавського університету. В урочистостях, окрім членів вченої ради Київського університету права, наукових працівників та студентів цього університету, взяли участь представники дипломатичного корпусу Австрії та Польщі в Києві, а саме посол Австрії В. Д. Гайм та заступник посла Польської Республіки Д. Горчинський. Прибули також члени Національної академії наук України, серед яких керівник відділу міжнародних зв'язків професор А. Скрипнюк. Присутнім був також суддя Конституційного Суду України професор В. Кампо.

Ректор Київського університету права професор Ю. Бошицький представив обох кандидатів на почесне звання докторів. Розповідаючи про професора Б. Банашака, підкреслив його багаторічну співпрацю з науковцями Юридичної академії наук України (зокрема, зі світлої пам'яті професором А. Закалюком), з Київським університетом права, а також його участь у наукових проектах в Україні, проведених у співпраці зі закордонними науковими осередками, фундаціями, а також його виступи на наукових конференціях не лише в Києві, а також і в наукових інституціях інших міст (Острогоз, Луцьк, Львів).

Після представлення обидвох кандидатів на почесне звання доктора свою доповідь виголосив німецькою мовою професор Г. Шамбек, а професор Б. Банашак свою доповідь — російською. Сягнувши до дискусії над змінами до конституції, що відбувається в Україні, професор Б. Банашак назвав свою доповідь „Зміна конституції — у пошуку так званого конституційного моменту”. Він звернув увагу, що прийняття конституції в кожній країні є наслідком дії багатьох різних чинників. Якби на це мав вплив лише один із чинників, чи коли б необхідність прийняття нової конституції була зумовлена визначеною сукупністю таких чинників, то легко можна було б передбачити, коли в певній країні слід ухвалити основний закон. Однак, це не так. Частотність внесення змін до конституції, як загального, так і окремого характеру, є дуже відмінною в різних країнах і залежить вона від багатьох чинників. На думку професора Банашака, до таких чинників належать: сфера конституційного регулювання, рівень узагальненості формулювань, уміщених у конституції, рівень активності суддів, ступінь „жорсткості” конституції, роль міжнародного права та рівень стабільності розстановки політичних сил. Наприкінці виступу професор Банашак представив передумови змін до конституції, які найчастіше трапляються.

Після виступу відбувся колоквіум (на зразок процедури публічного захисту дисертацій), під час якого всі присутні, включно зі студентами, поставили запитання, найчастіше пов’язані з виголошеною доповіддю, а також питання загального характеру.

Потім професору Гербертові Шамбекові та професору Богуславі Банашакові вручено дипломи почесних докторів Київського університету права Національної академії наук України, а також відзнаки „За заслуги перед Київським університетом права”.

У виступі на завершення урочистостей професор Банашак сказав, зокрема, що: „звання почесного доктора є не тільки відзнакою, визнанням заслуг нового члена академічної спільноти Київського університету права, а й покладає на нього обов’язки подальшої інтенсифікації співпраці з українськими науковцями та допомоги студентам з-над Дніпра у здійсненні їхніх порівняльно-правових досліджень”.